

Punkrock voor Olaf en Robert

Columns - 11 december 2023 - Auteur: Carsten Brzeski

In Duitsland zijn er twee bekende punkrockbands: Die Toten Hosen en mijn all-time favorite Die Ärzte. Beide bands, die inmiddels uit heren op leeftijd bestaan, verkopen in het hele land nog altijd stadions uit. De jarenlange rivaliteit tussen beide heeft plaatsgemaakt voor respect en vriendschap. Als Die Ärzte-ultra mag ik het eigenlijk niet zeggen, maar bij kanselier Olaf Scholz en bij vicekanselier Robert Habeck is het tijd voor Die Toten Hosen.

Aan de slechtnieuwsshow komt in Duitsland maar geen einde. De begrotingschaos blijft duren en politici en experts zitten nog altijd in de loopgraven over de schuldenrem. Zonder uitzicht op een toenadering of compromis. Minister van Economische Zaken en Klimaat Habeck moest zijn reis naar de COP-klimaatconferentie in Dubai afzeggen, omdat Scholz hem nodig had in de onderhandelingen voor het redden van de begroting voor 2024. De financieringsproblemen zullen door het vernietigende oordeel van het Grondwettelijk Hof in Karlsruhe dit jaar niet meer opgelost raken.

Het Ifo-instituut deed boven op die chaos nog een schep, met het nieuws dat de Duitse bedrijven hun investeringsplannen voor volgend jaar verder hebben terugschroefd. Een verrassing is dat niet. De hoge rente, de energieonzekerheid en het gebrek aan gekwalificeerde werknemers leverden al hoofdbrekens op. Daar komt nu de beleidsonzekerheid bij. Wie wil nog investeren als de regeringsplannen van enkele weken geleden, zoals subsidies voor de chipindustrie, een plafond op de energieprijzen voor de industrie of belastingverlagingen voor investeringen in klimaatneutraal vastgoed, alweer in de prullenbak liggen? Het land is in volle vaart onderweg naar twee jaren van lichte recessie.

Alsof dat nog niet genoeg was, kreeg ook Duitsland PISA-resultaten te verwerken. Behalve voor natuurkunde zit het Duitse onderwijs nog maar in de middenmoot. Het land, bekend om zijn streng en degelijk onderwijs en beroemde wetenschappers, boekte het slechtste resultaat ooit. Terwijl de PISA-studie in 2001 schokgolven veroorzaakte, lijkt iedereen zich ondertussen erbij neer te leggen dat Duitsland het tegen andere landen moet afleggen. Ook in het onderwijs komen alle knelpunten van de economie samen, met een gebrek aan

digitalisering, innovatie en gekwalificeerde leerkrachten.

Het kraakt bijna overal. En dan heb ik het nog niet gehad over het favoriete onderwerp van de Duitsers, de eindeloze vertragingen en problemen bij de spoorwegen. Het wordt almaar duidelijker dat Duitsland met een crisis kampt, die niet gemakkelijk en zeker niet met wat pennenstreken en wat rondgestrooid geld kan worden opgelost.

Bij al dat nieuws is het tijd voor Die Toten Hosen. 'Steh auf' is een hymne over nooit opgeven en altijd weer opstaan. In plaats van weg te doezelen bij 'Stille Nacht', hebben Duitsland en de politiek in Berlijn een nummer nodig dat hen wakker schudt: 'Steh auf, wenn Du am Boden bist.'

Deze column is met toestemming overgenomen uit het Belgische dagblad De Tijd

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/57639/punkrock-voor-olaf-en-robort>